

(המשך מעמוד 12)

יוכל עופר לסבול את שרף בתפקיד הבוס של טפחות.

בנק טפחות אינו רק גדול הבנקים לי-משכנתאות במדינה. זהו המוסד הפיננסי העצמאי היחיד העומד לרשות משרד השיכון. למרות שבידי המדינה והברות ממשלתיות כמו שיכון ופיתוח ועמידר יש רק 16% מהגון הנפרע של הבנק. מחזיקה הממשלה יותר ממחצית השליטה בבנק. הפקדת השליטה בבנק בידי של שרף עלולה היתה, לדעת עופר, לחבל במדיניות השיכון של משרדו.

בשבוע שעבר, ערב בחירת יו"ר מועצת המנהלים של בנק טפחות, עשה עופר מאמצים נואשים כדי למנוע את בחירתו של שרף לתפקיד. הוא ניסה לשכנע את שרהאצור, יהושע רבינוביץ, לתמוך ב"עמדתו. רבינוביץ, החרד עדיין מפני צילה של גולדה, חשש להרגיזה עליידי ביטול הבטחתה לבני-החסות. עופר לא נואש הוא פנה לצמרת הכלכלית של העבודה. ביקש לתמוך בו במניעת בחירתו של שרף. הקולות היו שקולים.

או פנה עופר אל ראשי-הממשלה, יצחק רבין. קיווה לזכות בגיבוי מצידו. אולם למרות שרבין שוכנע כי מינויו של שרף עלול לחבל במישרד-השיכון, הוא התחמק מקביעת עמדה. ביקש לא לערבו בפרשה. כמוצא אחרון פנה עופר לאיש חסותו שלו, יו"ר ההגלת הסוכנות היהודית פינ"ח ספיר. למרות שספיר, אישית, אינו יכול לסבול את שרף, סירב גם הוא להטיל את כובד-מישקלו לטובת עופר. "מה איכ-פת לך שהוא ימשיך לנסוע במכונית?" אמר.

עופר נכנע. כאשר הגיע מועד הישיבה בה עמד שרף להיבחר, היה ברור לעופר כי הוא הפסיד במאבק. איש מ-שרי-הממשלה ואנשי צמרת המפלגה לא היה מוכן לתמוך בצעד שפירושו סגירת לחי לגולדה מאיר. מכיוונים שונים הפעילו להציע על עופר שיימנע אף הוא מלהרגיז את גולדה. עופר נכנע.

אחרי שנוכח כי לא יוכל למנוע את בחירת שרף, ולוא גם מהסכיבה הפורמאלית, שלא היתה ידועה לו קודם, שמועצת המנהלים של טפחות אינה יכולה למנוע את בחירת היו"ר שלה, לא התנגד הוא עצמו לבחירת שרף.

כך נפתח הפתח למחול חדש במדיניות השיכון של ממשלת רבין. הסתבר כי גולי-דה יכולה עדיין להכתיב בביטחון למלך שלתו של יצחק רבין את מעשיה בכל תחום ותחום, מבלי לומר מילה ומבלי להתערב, כביכול. הפחד הנורא מפני עינה הפקוחה של האחות הזקנה, עדיין משאיר אותה למעשה בשילטון.

נוער

החשיש וחתן את הטון

הזוגיה ומפיציה של חוברת

המריבה "פריקי" — נעצרו

כאשמת הסתה-למרד

"החיים חרא... אריק. קורא יקר! אתה ביקשת את זה — אז אתה גם תבלע את זה! יש לי רק עצה אחת בשבילך! קורא יקר, אתה אוניד והקשב אלי... קורא יקר, לך ת...!"

במילים אלו ממש נפתחה החוברת החד-פעמית פריקי "פריקי" באנגלית — מטו-רף, מסומם, מטורלל וכל מה שעולה על הדעת בהקשר זה.

החוברת בת 45 העמודים, שהופצה בי-500 עותקים, מייד אחרי מילחמת יום-הכיפורים, זכתה למזל בלתי-צפוי: 150 מעותקה הוחרמו עליידי המישרטה. זו היתה הזכות היחידה שעמדה לה, להגיש לדיעת הציבור.

שכן, שלושה הזוגיה, מחבריה ומפיציה, לא ביקשו אלא להביע דרכה את תגובותיהם על המילחמה. על הכיף, על הנורה, על העולם ועל החיים בכלל — אך לצורך זה החליטו, כי מילים גסות — הן הפטנט. **בשורה בשתי לירות.** הם מכנים את עצמם "החזית השחורה", "החזית הפרי-קית" ועוד כהנה וכהנה שמות כיד הדימיון הטובה עליהם, והם מלאים רעיונות כריי-מונים.

השלושה הם: הסטודנט דני בן ה-18, התלמיד אורי (שמו שונה בשל היותו קטין) ופרידה בת ה-19, עולה מרוסיה וחברת

(המשך בעמוד 20)

הרוג וצלם ניקולאוס גיאורגיאדס, שאימץ לעצמו את הכינוי המחתרתי ניקוס סאמפסון (שני מימין) בעת ששירת בחהתרת האיגוקה היוונית שנלחמה נגד הכיבוש הבריטי. כבר בגיל 20 נזקפו לזכותו של סאמפסון עשרות מעשי-התנקשות. סופר עליו כי היה מתנקש בבריטים ובתורכים ומצלם את קורבנותיו כצלם-עיתונות. בתמונה, שצולמה בשנת 1956 בניקוסיה, הוא נראה כשבידו מצלמה, ליד חייל בריטי הניצב מעל אורח שנרצח בריות.

ראלי אף יותר מהנשיא מאקאריוס, שניסה לסגל לעצמו תדמית נייטראלית בסיכסוך הערבי-ישראלי, כדי לא לאבד את תנועת התירות מישראל לקפריסין.

והנה, כמו במטה קסמים, שינה סאמפסון תוך יום אחד את דיעותיו ואת יחסו לישראלי מן הקצה אל הקצה. היה זה אחרי מילחמת ששת-הימים. כמו עיתונאים וזרים אחרים מרחבי העולם, הוזמן גם סאמפסון עליידי משרד-החוץ לסיור בישראל. הוא שהה בארץ תקופה ממושכת, על חשבון מישרד-החוץ, ומלוויו ידעו לספר כי נערי-כה לו "שטיפת מוח" בקשר לדיעותיו הקדומות על ישראל.

מה בדיוק גרם לסאמפסון לשנות את דיעותיו קשה לדעת. אולם עובדה היא, שמייד אחרי ביקורו בארץ השתנה הטון הכללי של עיתונו כלפי ישראל. הם לא רק חדלו לפרסם מאמרי-שיטנה רצופי שקרים, כבעבר, אלא שתחתם החלו לפרסם כתבות אוהדות לישראל, ששיבחו את צה"ל ובזו לצבאות ערב. סאמפסון החל מטיף לחסידיו לקחת דוגמה מישראל הקטנה והאמיצה ומצבאה.

בעמדה זו התמיד, עד שחולל את המה-פכה שהביאה להתערבות התורכית והציפה את איראן בהנהרות של דם.

אפשר להבין את עמדת מדינות ערב שחי-שו, עם תפיסת השילטון עליידי סאמפסון, כאילו נשמטת הקרקע מתחת רגליהם בקפי-ריסין, וכאילו הם מאבדים את כל העמי-דות שטרחו לבסס באי. עיתוני-ערב פירי-סמו כתבות עויינות לסאמפסון, ולא היה זה רק משום תמיכתם בנשיא מאקאריוס, או משום שהיה להם מה לחשוש מכך שמישטר הקולונלים ביוון יתבסס גם בקפי-ריסין.

השינוי הקיצוני והבלתי-ימובן שחל בי-דיעותיו של סאמפסון אחרי ביקורו בישראלי, יכול היה להוליד חשש בליבם של הערבים, כאילו "ניקנה" סאמפסון עליידי ישראל, וכאילו עלולה תפיסת השילטון בקפריסין בידי לבסס את מעמדה של ישראלי באי האיטריטוגי. כמה פרשנים אף העלו את הטענה כאילו סאמפסון אינו אלא "סוכן ישראלי".

במיוחד שיבשה המהפכה בקפריסין את תוכניותיו של שליט לוב, הקולונל קאדאפי. קאדאפי תיכנן, בסיועו של מאקאריוס, תוכי-נית מקיפה, שיהיה מאפשרת לו שליטה על כל משאביה הכלכליים של קפריסין. הוא תיכנן להקים באי תישלובת לעיבוד מוצרים פטרוכימיים ובתי-ייקוק לפנט הלוי-כי, שהיה בהם מצד אחד כדי לפתח את כלכלת האי הענייה. אולם מאדך, היא היתה הופכת את קפריסין לתלויה בשגייר-נותיו של הקולונל קאדאפי. משום כך,

דוקא כאשר קמו כאלה שהישו את סאמ-פסון ל"קאדאפי של קפריסין", היה קאדא-פי מראשי המסתייגים ממישטר המהפכני של הקאפריסאיייווני המבולבל.

לברית-המועצות ולספק לה עמדה קדמית איטטיטטי חשובה ביותר בחלק זה של הים התיכון.

החשש מפני אפשרו כזו גבר והלך ככל שברית-המועצות איבדה את עמדותיה במי-דינות-ערב. צופי העתיד של המימשל האי-מריקאי חזו מצב בו תהיה ברית-המועצות מוכנה לתת הרבה כדי שקפריסין תהווה לה תחליף לעמדות שאיבדה במצריים ושהיא עלולה לאבד גם בסוריה. באגן הים התיכון, בו שטים שני ציים אדירים, זה של ברית-המועצות וזה של ארצות-הברית, החמושים בנשק גרעיני, יכולה היתה השתלטות טוב-ייטית על קפריסין להוות מעין תקיעת סכין בגב הבסיסים הצבאיים של נאט"ו בתורכיה ויוון.

ככל הנראה לא רצו מנהלי מדיניות החוץ האמריקאית להניח למצב להידרדר עד כדי כך. הם העדיפו להקדים תרופה למכה, לחולל הפיכה באי, שלא תביא אומנם לידי הש-תלטות יוון על קפריסין, אבל תרחיק את הסכנה הגלומה בשלטונו השאפתני והעצ-מאי של מאקאריוס.

מבחינה זו חפפו האינטרסים של ארצות-הברית ושל ישראל. השתלטות סובייטית על קפריסין היתה מהווה איום ישיר על ישראל. קל לנחש מה היה קורה במילחמת יום-הכיפורים אילו הסובייטים היו צריכים להטיס את הרכבת האווירית שלהם למצ-ריים וסוריה מקפריסין ולא מבסיסהם בי-אירופה המזרחית. כבר לפני שבועות לא רבים אישר מאקאריוס לסובייטים להשי-תמש בנמלה-העופה של ניקוסיה כתחנת-ביניים לרכבת אווירית שהטיסה אספקה צבאית לעיראק.

הפיכתה של קפריסין לבסיס סובייטי היתה עלולה לסכן גם את הקשר האווירי

המודח והמדיח ניקוס סאמפסון מאחורי הארכיבישוף מאקאריוס, נשיאה של קפריסין, אותו הדיח סאמפסון לפני שבועיים במהפיכת בזז שהציחה את חבית חומר-הנפץ שנלחצה בין תורכיה ליוון. לדעת פרשנים היתה ידם של האמריקאים במהפיכה בקפריסין, וגם ישראל עשויה היתה לזכות ביתרונות כחוצאה מטילוקו של הארכיבישוף מאקאריוס, נשיאו המודח של האי קפריסין.

ניקוס סאמפסון בעזרת קציני הצבא היווני את הנשיא מאקאריוס, היתה: האם זה טוב ליהודים?

עברו של סאמפסון אינו מצביע על אה-דה מיוחדת לישראל. במשך שנים רבות, בהן שלט על דעת הקהל ברוב היווני בקפריסין, באמצעות רשת עיתוני היה סאמפסון אויב מושבע של ישראל. הוא תמך תמיכה גלויה במדיניות ערב ובמא-בקם של הפלסטינים נגד ישראל. בתקופה מסויימת התארח בקהיר יחד עם הגנרל גריוואס, והיו שראו בו אז את מי שעתיד לשרת את האינטרסים של מצרים בקפרי-סין, ואומנם, במשך שנים רבות פירסם סאמפסון בעיתוניו מאמרי-שיטנה, שרוח של אנטישמיות נדפה מהם. התעמולה הי-ערבית בקפריסין מצאה בעיתוניו שופר נאמן.

משגירות ישראל בקפריסין הגיעו לי-מישרד-החוץ דיווחים פסימיים. בהם דווח על כך שסאמפסון הוא, האויב מס' 1 של ישראל בקפריסין, וכי הוא אנטי-ישר-

של ישראל עם העולם החיצון. המחשה לכך ניתנה השבוע, כאשר בגלל סגירת המרחב האווירי של קפריסין למטוסים אור-חיים, הפסיקו כל החברות הזרות את טיי-סותיהם לישראל וממנה, ורק אל-על נאלצה לפתוח קווי חירום, שלא ייעזרו עוד במיג-דל הפיקוח של ניקוסיה וינוטו דרך מיס-דרון צר מעל הים התיכון לאירופה בתנאים קשים.

משום כך, גם אם לא היתה ישראל מעור-רבת בצורה ישירה או עקיפה כלשהיא בהכנת המהפיכה האמריקאית בקפריסין, היה ברור שתמיכתה החשאית והבלתי-מוצהרת בתונה למחוללי המהפיכה.

מי "קנה"

את סאמפסון?

את השאלות הראשונות ששאלו אורחי ישראל את עצמם אחרי שהדיח